

SZAKMAI TÁJÉKOZTATÓ — SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁS

Mentő- és sürgősségi ellátásban dolgozó szakembereknek

Párkapcsolati erőszak a helyszíni ellátásban

Helyszíni dokumentáció · Fojtogatás · Felek szétválasztása · ⚠ Magas kockázat

A mentő gyakran az első és egyetlen szakember, aki a helyszínen, közvetlenül az erőszak után látja az érintettet és a körülményeket.

A helyszíni megfigyelés pótolhatatlan. Amit a mentő lát és rögzít, az később bizonyíték lehet.

01

MIÉRT FONTOS?

- A mentő a helyszínen, közvetlenül az erőszak után érkezik — olyan körülményeket lát, amit később senki más nem.[\[WHO Clinical Handbook\]](#)
- A helyszíni dokumentáció pótolhatatlan: a sérülések, a környezet és az elhangzottak rögzítése később bizonyíték lehet.[\[WHO Clinical Handbook\]](#)
- A fojtogatás külső nyom nélkül is súlyos vagy halálos következményekkel járhat — a mentő felismerheti a figyelmeztető jeleket.[\[Glass et al. 2008\]](#)
- Ismételt riasztások ugyanarra a címre — a párkapcsolati erőszak ismétlődő mintázatának jele lehet.[\[UK Home Office\]](#)
- A rendőrségi feljelentés hiánya nem változtat azon, hogy a megfigyeléseket és sérüléseket pontosan dokumentálni kell.

A helyszíni megfigyelés pótolhatatlan. Amit a mentő lát és rögzít, az később bizonyíték lehet.
[\[WHO Clinical Handbook\]](#)

02

MIRE FIGYELJEK?

AZ ÉRINTETT JELEI

- Sérülésmintázat, ami nem egyezik az elmondott magyarázattal.[\[WHO Clinical Handbook\]](#)
- Védelmi sérülések: alkar, tenyér belső oldala; arc, nyak, has sérülései.[\[WHO Clinical Handbook\]](#)
- Fojtogatás jelei: nyaki elszíneződés, rekedtség, nyelési nehézség, vörös szemfehérje.[\[Glass et al. 2008\]](#)
- Látható félelem, a partner felé pillantgatás válaszáadás előtt.

A KÖRNYEZET ÉS AZ ELKÖVETŐ JELEI

- A partner válaszol az érintett helyett, nem engedi egyedül nyilatkozni.[\[UK Home Office\]](#)
- Ismételt riasztások ugyanarra a címre.
- A helyszínen tárgyak törése, dulakodás nyomai.
- Az elkövető nyugodt, segítőkész imázst mutat a mentő felé.[\[UK Home Office\]](#)

— Az érintett a partner jelenlétében mást mond, mint négy szemközt.

— Gyerekek jelenléte, akik tanúi voltak a történeteknek.

A sérülésmintázat és az elmondott történet ellentmondása önmagában figyelmeztető jel — részletes dokumentálást igényel.[\[WHO Clinical Handbook\]](#)

03

MIT KÉRDEZZEK?

Rövid · Biztonságos · Nem vádló · Lehetőleg a partner jelenléte nélkül

- Mi történt? Hogyan keletkeztek a sérülések?
- Biztonságban érzi magát most?
- Bántotta-e valaki fizikailag — ütötte, rúgta?
- Előfordult-e fojtogatás? — fontos kérdés erőszak gyanúja esetén. [\[Glass et al. 2008\]](#)
- Van-e gyermek a háztartásban, aki jelen volt?

A partner jelenlétében nem javasolt az erőszakra vonatkozó kérdezés — az ellátás ürügyén kérhető négy szemközti idő.[\[WHO Clinical Handbook\]](#)

04

MIT TEGYEK?

- Helyszíni dokumentáció: a sérülések lokalizációja, jellege, az érintett szavai idézőjelben, a környezet állapota.
- Erőszak gyanúja esetén a fojtogatás lehetőségének vizsgálata kiemelten fontos — a tünetek késve is jelentkezhetnek, ezért a kórházi kivizsgálás javasolt. [\[Glass et al. 2008\]](#)
- A felek szétválasztása az ellátás idejére — biztonságos, négy szemközti megszólalás lehetősége. [\[UK Home Office\]](#)
- Segítségkérő elérhetőségek átadása diszkréten — az érintett döntési szabadságának tiszteletben tartásával.
- Gyermekvédelmi jelzés, ha a gyermek veszélyeztetettsége felmerül, vagy a gyermek az erőszak tanúja, illetve érintettje. [\[1997. évi XXXI. tv.\]](#)
- A kórházba szállítás során a fogadó osztály tájékoztatása a megfigyelt körülményekről.

A helyszínen rögzített megfigyelés olyan bizonyíték lehet, amit a kórházban már nem lehet pótolni.[\[WHO Clinical Handbook\]](#)

05

MIT NE TEGYEK?

- × „Nincs látható sérülés — nincs erőszak.”
- × „A partner is elmondhatja a saját verzióját itt és most.”
- × „Ha tényleg bántották volna, már feljelentést tettek volna.”

- × „Ez magánügy, nem a mi dolgunk.”
- × „Ha fojtogatás lett volna, az látszana.”
- × „Nincs feljelentés — nincs mit dokumentálni.”

06

MAGAS KOCKÁZAT — AZONNALI CSELEKVÉS

AZONNALI INTÉZKEDÉS SZÜKSÉGES, HA AZ ALÁBBIK BÁRMELYIKE FENNÁLL

- Fojtogatás vagy fojtogatási kísérlet — külső nyom nélkül is. [\[Glass et al. 2008\]](#)
- Halálos fenyegetés (akár közvetlenül, akár burkoltan megfogalmazva).
- Fegyverhez való hozzáférés vagy fegyverrel való fenyegetés. [\[National DFV Bench Book\]](#)
- Gyerekek fenyegetése vagy bántalmazása. [\[1997. évi XXXI. tv.\]](#)
- Terhesség alatti bántalmazás vagy az erőszak eszkalációja. [\[WHO\]](#)
- Ismételt riasztások ugyanarra a címre rövid időn belül. [\[UK Home Office\]](#)
- A felsorolt kockázati tényezők a nemzetközi kockázatértékelési gyakorlatban elfogadott jelzők; együttes fennállásuk növeli a súlyosság valószínűségét. [\[National DFV Bench Book\]](#)

A fojtogatás a későbbi súlyos vagy halálos erőszak egyik legerősebb ismert kockázati indikátora. [\[Glass et al. 2008\]](#)

07

SZAKMAI HÁTTÉR

Egészségügyi és klinikai iránymutatások

WHO Clinical Handbook – Responding to IPV	Klinikai felismerés, dokumentáció, biztonsági tervezés, beutalás.
NICE PH50 / QS116 – Domestic violence and abuse	Többszereplős szolgáltatásszervezés és minőségi standard (UK): rákérdezés, képzett személyzet, továbbirányítás. Sérülésmintázatot nem tárgyal.
SAMHSA TIP 57	Traumatudatos ellátás, retraumatizáció megelőzése.

Kockázat és nemzetközi jog

Glass et al. 2008	Glass N., Laughon K., Campbell J. és mtsai (2008): Non-fatal strangulation is an important risk factor for homicide of women. J Emerg Med 35(3), 329–335. — a befejezett emberölés esélye mintegy hétszeres (OR 7,48; 95% CI 4,53–12,35).
UK Home Office – Statutory Guidance	Coercive control, ismétlődő erőszak, elkövetői mintázatok.

[EU 2024/1385](#)

Egészségügyi ellátók kötelezettségei, áldozatvédelem.

[National DFV Bench Book \(AU\)](#)

Kockázatértékelés, fegyverhez való hozzáférés mint indikátor.

[Isztambuli Egyezmény](#)

Egészségügyi és bizonyítási kötelezettségek — nemzetközi standard.

[CEDAW GR35](#)

Állami egészségügyi kötelezettségek, nők elleni erőszak.

Megjegyzés: Magyarország az Isztambuli Egyezményt 2014-ben aláírta, de nem ratifikálta — így Magyarországra nézve nem kötelező, és nem része a magyar jognak. A füzet nemzetközi szakmai mércéként hivatkozza. Részben átfedő állami kötelezettségek más forrásból következnek: a CEDAW-ból, amely Magyarországra kötelező, és 2027. június 14-től az EU 2024/1385 irányelv átültetett rendelkezéseiből.

08

SEGÍTSÉG — ELÉRHETŐSÉGEK

OKIT (állami krízis)	06 80 20 55 20
Áldozatsegítő Közont (ÁSK)	116 006
Rendőrség / távoltartás	112
NANE	06 80 505 101
Patent (jogsegély)	06 80 80 80 81

A helyszínen rögzített megfigyelés olyan bizonyíték lehet, amit később már senki nem tud pótolni.

ETIKUS MUNKAHELY PROGRAM
etikusmunkahely.hu